

[Poul Schlüter.]

er jo i løbet af dagen indløbet mange telegrammer, som giver indtryk af, at Hanoi nu har reageret på en sådan måde, at der er grund til at tro, at forhandlinger meget snart vil blive indledt. Hvis dette virkelig har sin rigtighed, og det tyder altså alt på, må vi hilse det med stor glæde, og vi må også anerkende Hanois reaktion som positiv. Jeg har forstået, at FN's generalsekretær for få timer siden for sit vedkommende har udtrykt sin glæde over præsident Johnsons skridt og også over Nordvietnams reaktion. Det er derfor min opfattelse, at i netop dette øjeblik må et ansvarligt dansk folketing handle med yderste varsomhed. Jeg skal derfor på egne, hr. Per Federspiels og fru Ekse-Merete Ross' vegne fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden:

„Idet folketinget tager udenrigsministerens bekræftelse af det hidtidige danske standpunkt til efterretning, hvorefter en betingelsesløs indstilling af de amerikanske bombardementer af Nordvietnam er en første forudsætning for forhandlinger, der kan bringe krigen til afslutning,

opfordrer folketinget parterne i Vietnamkrigen til at tage yderligere skridt, som kan føre til fredsforhandlinger.

Tinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Per Federspiel: Jeg vil gerne takke de tre ministre for de besvarelser, der kom.

Der var meget interessant i nedrustningsministerens bemærkninger, bl. a. om den såkaldte ikke-spredningsaftale. Det er vel sådan, at man må forvente, at denne spredningsaftale bliver godkendt uden væsentlige ændringer af De Forenede Nationer, når den kommer for, men dermed er naturligvis ikke sagt, at den vil blive ført effektivt ud i praksis. Der er jo så betydelige lande, der tager forbehold, at man må regne med, at den vil blive en politisk handling snarere end en egentlig praktisk foranstaltning. Jeg tror ikke, det spiller så forfærdelig stor rolle. Det afgørende er, at der også på et så væsentligt punkt som spørgsmålet om kon-

trol med spredningen af nukleare våben kan opnås enighed mellem Sovjetunionen og USA. Det er jo disse to magter, der er polerne i den atombalance, som verdensfreden i virkeligheden hviler på, og som har været truet af forstyrrelser forskellige steder, måske ikke mindst i Østasien, hvor en af de udenforstående atommagter kommer med ind i billedet, uden at kernevåben hidtil har været anvendt. Derfor tror jeg på den politiske betydning af denne enighed mellem USA og Sovjetunionen om en ikke-spredningsaftale uden at vente alt for store praktiske resultater af den.

Når jeg nævner dette, er det, fordi også denne betragtning må indgå i den Vietnamdebat, som forhåbentlig nu snart kan ebbe ud og alene blive et spørgsmål om at følge de fredsforhandlinger, som i hvert fald de telegrammer, der er indløbet i eftermiddag, tyder på at der er en mulighed for at få sat i gang. Under disse omstændigheder kan mit parti ikke acceptere den af hr. Gert Petersen foreslåede dagsorden. Det kan vi ikke af de samme grunde, som hr. Poul Schlüter nævnte, men også fordi det ikke kan være en dansk opgave på grundlag af relativt ukontrollable efterretninger fra krigsfronten at tage stilling i en aktuel situation for den ene eller den anden part. Det må jo ikke glemmes, at de interesser, der er rejst i Vietnam, ikke er interesser, som er os aldeles uvedkommende; det er spørgsmålet om den magtbalance, jeg nævnte før.

Jeg forstår derfor ikke helt hr. Per Hækkerups bemærkninger om, at dette dagsordensforslag i virkeligheden skulle være acceptabelt. Det er jo ikke dette høje tings opgave at drive døgnjournalistik, at udtale sig på grundlag af øjeblikkeligt foreliggende situationer; det er den samlede politiske situation, som må være under vurdering. Det, der indeholdes i hr. Gert Petersens forslag til dagsorden, er jo netop dette, at man fordømmer nogle foreteelser, som man i virkeligheden ikke har særlig pålidelige efterretninger om, og som under alle omstændigheder er uden nogen som helst betydning i sammenligning med den langt vigtigere ting, der synes at være under opsejling: at parterne er ved at nærme sig hinanden i forhandlinger. Under disse omstændigheder tror jeg det vil være passende